

[Bækgaard.]

svarede jeg, at det kunne han sikkert, da begrundelsen for særlig understøttelse til hjemsendte værnepligtige nok var den, at når samfundet gennem militærtjenestetiden for en ganske lille dagløn lagde beslag på 12-16 måneder af deres ungdomstid, var samfundet villigt til som en slags påskønnelse at yde en sådan særlig understøttelse, og det måtte da sikkert gælde alle. Men efter at jeg har undersøgt sagen nærmere, kan jeg forstå, at det ikke er tilfældet. I undervisningsministeriets bekendtgørelse af 30. juni 1960, afsnit V, står der — jeg beder om den højtærede formands tilladelse til et kort citat —:

„Statstilskud til hjemsendte værnepligtiges ophold på folkehøjskoler og landbrugsskoler.

Forhøjet understøttelse til værnepligtige, der har aftjent 12 måneders militærtjeneste eller derover, og værnepligtige, der har udført civil arbejdstjeneste i et tilsvarende tidsrum, ydes som en ekstraunderstøttelse på 50 pct. af det godkendte udgiftsbeløb for skoleopholdet, således at der til alle ydes mindst 50 pct. af udgiftsbeløbet, idet dog ingen modtager mere end fuld dækning af dette.

Denne adgang til forhøjet understøttelse bevares i 3 år efter hjemsendelsen.“

Det er altså de betingelser, som elever på folkehøjskoler og landbrugsskoler har, og de er, ved jeg af erfaring, særdeles gode.

Undersøger man så de økonomiske vilkår for andre værnepligtige både under og efter tjeneste, viser det sig, at unge, der før tjenestetiden er ansat i statens tjeneste, oppebærer en vis del af lønnen under tjenestetiden, medens unge studerende, der ønsker at fortsætte deres studier efter militærtjenesten, kan få legater og lån gennem ungdommens uddannelsesfond.

Tilbage er der så kun de unge håndværkere, som efter militærtjenesten ønsker at supplere deres praktiske uddannelse med et kursus på en håndværkerhøjskole. De kan ingen støtte få. Det finder jeg er uheldigt,

for selv om der på håndværkerskolerne kun er få elever i forhold til elevantallet på højskoler og landbrugsskoler, vil jeg tro, at den højtærede minister er enig med mig i, at unge medborgere må have nogenlunde samme vilkår, og at det er meget vigtigt, at vi har en dygtig håndværkerstand, ikke mindst i en tid, hvor boligsituationen er vanskelig.

Jeg ønsker ikke, at der skal stilles yderligere krav til statskassen, men vil blot gøre opmærksom på, at der efter min mening ikke er lighed for loven på disse områder, og at der måske kunne rådes bod på dette, ved at man f. eks. lod reglerne for understøttelse efter føromtalte afsnit V i lovbekendtgørelsen af 30. juni 1960 omfatte også håndværkerskoler og så måske lod procentsatsen ændre af hensyn hertil.

Undervisningsministeren (K. B. Andersen): Jeg bemærkede, at det ærede medlem sagde, at det ærede medlem ikke ønskede at stille øgede krav til statskassen. Nu er der jo ikke ret mange af de problemer, der bliver rejst i spørgetiden, som ikke medfører dette — det foreliggende heller ikke, hvad det ærede medlem sikkert er fuldstændig klar over. Det ligger jo sådan, at unge håndværkere, der agter at uddanne sig på håndværkerskoler, kunsthåndværkerskoler og dagskoler, de egentlige håndværkerskoler, Grafisk Højskole, bygningskonstruktørskoler og teknika, altså de skoler, som de unge håndværkere normalt søger, har mulighed for at opnå støtte i form af stipendier og lån fra ungdommens uddannelsesfond, idet alle disse skoler og læreanstalter er godkendt som berettigede til at modtage støtte fra fonden. Så der er altså muligheder for unge håndværkere, der søger disse skoler.

Men den omstændighed, at de har udstået militærtjeneste, berettiger ikke til en særlig forhøjet støtte, sådan som det ærede medlem var inde på for højskolernes vedkommende. Vi har ikke tidligere haft mulighed for i forbindelse med uddannelses-